

Aegagropila linnaei - Gömbmoha

ELSŐ LEÍRÓJA:	Kützing, 1849
CSALÁD:	Cladophoraceae
MAGASSÁGA:	10 cm
C°:	5-24
pH°:	6-8,5
Nk°:	0-25
HELYIGÉNY:	10 liter
TALAJTÍPUS:	egyszerű mosott kavics, homok
TÁPANYAG:	sejtjein keresztül, alacsony tápigényű
ÜLTETÉS:	elől
FÉNYIGÉNYE:	alacsonytól magasig
TERM.VÉD.:	felméretlen

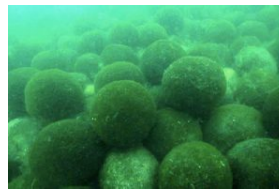
Aegagropila linnaei
Gömbmoha
(Kützing, 1849)

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Térkép még nem készült az adatlaphoz, feltöltése folyamatban!

TOVÁBBI KÉPEK:

Előfordulási helyei elsősorban a Hokkaido szigeti Akan-tó (Japán) és az izlandi Myvatn-tó, de jelentették már egy-egy populációját Észtországból, Skóciából és Ausztráliából is.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Nevével ellentétben nem moha, hanem algafaj, fonalas zöldmoszat. Így gyakorlatilag - egyes rendszerezési szempontok szerint - nem is tartozik a valódi növények közé. A legmodernebb rendszertan azonban a zöldmoszatokat is növénynek tekinti, bár a különböző algák és moszatok besorolása gyakran még napjainkban is vitatott.

Maguk az algák rendeződnek gömb formába, és ha csak nem éri őket erős külső behatás, meg is tartják ezt. Természetes élőhelyein egy gömb átmérője akár a 25-30 cm-t is elérheti, de akváriumban ritkán haladja meg a 10 cm-t. Három formája ismert, mind közül a gömb alak a legelterjedtebb. Ezen kívül kisméretű, vízben lebegő formában található meg, illetve lapos alakban, mely általában epilit (köveken megtelepedő) életmódú.

A gömbmohában az algasejtek önállóan képesek a fotoszintézisre és alapvető életfolyamataikra, kismértékű differenciálódás figyelhető meg náluk. Különlegessége, hogy sejtfalában kitin is megtalálható (ez tipikusan a gombák jellemzője)!

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

Természetes élőhelyein fejlődésében nagy szerepet játszik a víz hullámzása, ugyanis kolóniáiban a gömböcskék egymáson több sorban helyezkednek el, és a víz mozgatja őket úgy, hogy a gömbök minden oldalról kaphassanak az éltető fényből. Ezenkívül a mozgó víz felületüket is tisztán tartja a ráakódott üledéktől. Akváriumban ezt a tisztogatási műveletet saját kezűleg érdemes elvégeznünk. Folyó csapvíz alatt célszerű kicsit lemosogatni, óvatosan kinyomkodni. Víz alá helyezve elsősorban nem biztos hogy lesüllyed, nyomkodjuk óvatosan meg, amúgy pedig 1-2 óra alatt úgyis megszívja magát annyi vízzel (és lead az oxigénből), hogy le tudjon merülni teljesen. Időnként egy-egy gömböcskéről lesodródik egy darabocská, vagy maximális méretét meghaladva a fizikai törvényei miatt szétesik (felület-térfogat arány). Ezekből a darabokból új kolóniák fejlődnek, igaz eléggé lassan, hiszen növekedési ütemük alig 5-10 mm egy évben.

Nagyon óvatosan emeljük ki a vízből, mert kezünkben könnyen széteshet (kiváltképp a nagyobb darabok). Szakirodalom szerint a kolónia barnulását vizükhöz hozzáadott sóval kezelhetjük. A brackvizet is jól bírja.

Ez a növényt ajánlható kezdő- és haladó akva-kertészeknek, sőt bármely akváriumba is. Nem igényel külön CO₂-ot vagy túl sok megvilágítást. Megél kevés fényen is, de a magas fényerőt is elviseli. Szereti a kristálytisztá vizet, és a mérsékelt vízmozgást. Huzamosabb ideig a 24 °C-nál magasabb hőmérsékletet nem viseli el, bár alapvetően az általános 25-26 °C-os hőmérséklet-érték még megfelelhet tartására. Legoptimálisabb a 10-24 °C közötti érték. Érdekes megfigyelni, hogy egyes halak hogyan görgetik ide-oda a gömböcskéket, vagy ahogy ha a sok megvilágítástól oxigénbuborékokkal telítődő kolónia liftezik a talaj és a vízfelszín között. Társas akváriumokban elől helyezzük el, bár ezen az áramlás és a halak változtatni fognak. A sügérfélék, sőt kifejezetten növényevő halak (pl.: az ugarlazac, ami még az *Anubias*okat is képes gyorsan elfogyasztani) sem bántják általában, ezért a legtöbb akváriumtípusba megfelelő.

Szaporításuk egyszerű: darabokat törünk le, és azt hagyjuk évekig fejlődni, de hogy szép gömbölyűek legyenek, gyakran forgassuk őket! Könnyen beszerezhető, közkedvelt akváriumi faj.

Hosszú ideig a *Cladophora aegagropila* tudományos név volt érvényben nála, s még napjainkban is ez a közismertebb neve, de 2002-es DNS-vizsgálatok alapján visszahelyezték az *Aegagropila* genusba (eredetileg, leírásakor is ide tartozott). A *Cladophora* nemzetségtől való különbözőségét igazolja, hogy sejtfala kitint is tartalmaz.

Bár állományai hivatalosan felméretlenek, sajnos populációi a természetben hanyatlófélben vannak. Japánban már az 1920-as évek óta védett, 2006-óta pedig Izlandon is. A japán kultúra rendkívül tiszteli a fajt, fontos természeti érték számukra. Fő lelőhelyét nemzeti park oltalmazza.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

Gömbalga

syn: *Cladophora aegagrophila*, *Cladophora profunda*, *Cladophora sauteri*, *Aegagropila profunda*, *Aegagropila sauteri*, *Aegagropila martensi*, *Aegagropila holsatica*, *Aegagropila armenica*.

Eng: Moss Balls, Algae Balls, Lake Ball, Marimo Moss Ball, Japanese Moss Ball.

Egyéb köznevei: řasokoule zelená, Pallopartalevä, Toon onderwerp, Skođa umræðu, Gałęzatka, Mooskugel, Moosalgenball, Mosekule, Bola de Musgo, Algboll, Mossboll.

KATEGÓRIÁK:

[Mérsékelt égövi növények](#), [Akváriumi növények](#)

KULCSSZAVAK:

[Mérsékelt égövi növények](#), [Akváriumi növények](#), [akvarisztika](#), [Aegagropila linnaei](#), [1849](#), [Cladophoraceae](#), [Gömbmoha](#), [Kützing](#)

JELLEMZŐK:

[keményvízi 15-20°Nk](#), [lúgos \(8pH-nál több\)](#), [kvarchomok talaj](#), [gyöngykavics talaj](#), [kisméretű akvárium 50 literig](#), [nagyon keményvízi \(20-30°Nk\)](#), [sóder talaj](#), [Ázsia](#), [igenlágymvízi \(0-5°Nk\)](#), [magas fényigényű \(több 1000 lux-nál\)](#), [agyagos talaj](#), [gyors vízáramlású](#), [lágymvízi \(5-10 Nk°\)](#), [lassú növekedésű](#), [Kelet-Ázsia](#), [hidegvízű élőhelyek \(5-20°C\)](#), [előltre ültetendő](#), [fállúgos \(7.5-8 pH\)](#), [közepes hőigényű 20-25°C](#), [alacsony fényigényű \(kisebb 500 lux-nál\)](#), [Európa](#), [fésavas \(6-6.5 pH\)](#), [átlátszó vízi](#), [alacsony tápanyagigényű](#), [Ausztrália](#), [kicsi \(kisebb 20 cm-nél\)](#), [közepesen keményvízi 10-15°Nk](#), [Japán](#), [közepesen fényigényes \(500-1000 lux\)](#), [közepesen áramló vízi](#), [Észak-Európa](#), [lágym levél és szár](#), [lassan mozgó vízi](#), [Nyugat-Európa](#), [normál \(6.5-7.5 pH\)](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

Kjell Fohrman, José Kienjet, Ralph Töning: **Nano-Aquarien**

Pasaréti Gyula, Pethó Pál Zoltán, Illyés Csaba: **Akvarisztika**

<https://en.wikipedia.org/wiki/Marimo>

Beküldte: gabrinus

Katalógusba került: 2011-02-04 13:42:07

Legutolsó frissítés: 2018-01-28 23:26:38

Katalógus ID: 5091

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-novenyek/mersekelt-egovi-novenyek/aegagropila-linnaei.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva